

PLA DE MESURES ANTIFRAU DE L'AJUNTAMENT DE PALAFRUGELL

Abril 2022

ÍNDIX

Preàmbul	3
1. Objecte i àmbit d'aplicació.....	3
2. Compromís de lluita contra el frau.....	4
3. Mesures preventives.....	4
3.1.Desenvolupament d'una cultura ètica	
3.2.Formació i conscienciació	
3.3.Implicació de les autoritats de l'organització	
3.4.Determinació clara de funcions	
3.5.Mecanismes adequats d'avaluació del risc	
3.6.Sistemes de control intern	
4. Mesures de detecció	6
4.1.Alertes o banderes vermelles	
4.2.Canal de denúncies	
4.3.Sistema legal de control intern	
4.4 Eines informàtiques o base de dades	
5. Mesures de correcció.....	7
6. Mesures de persecució.....	7
7. Comissió Antifrau	8
8. Seguiment i control periòdic del pla.....	8
 Annexes	
Annex 1. Definicions.....	9
Annex 2. Declaració institucional de lluita contra el frau.....	11
Annex 3. Declaració d'absència de conflicte d'interès(DACI).....	14
Annex 4. Codi de conducta dels alts càrrecs.....	16

PREÀMBUL

La lluita contra el frau i la corrupció ha de ser present en totes les actuacions dels ens públics. Ha de ser així en compliment del conjunt de les seves normes reguladores, entre les quals l'article 3 de la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, que es refereix als principis que han de regir en les seves actuacions, de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, o de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, la qual estableix que *“els òrgans de contractació hauran de prendre les mesures adients per lluitar contra el frau, el favoritisme i la corrupció, i prevenir, detectar i solucionar de manera efectiva els conflictes d'interès que puguin sorgir en els procediments de licitació (...)”* (art. 64.1).

En resposta a la crisi social i econòmica causada pel COVID-19, el 21 de juny de 2020 el Consell Europeu va aprovar el programa Next Generation EU. El 10 de novembre següent, el Parlament Europeu i el Consell van assolir l'acord sobre els fons Next Generation EU i el Marc Financer Plurianual 2021-2027.

El Mecanisme Europeu de Recuperació i Resiliència, regulat pel Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, preveu transferències directes i préstecs als Estats Membres per incrementar les inversions públiques i emprendre reformes que contribueixin a la recuperació de l'economia i l'ocupació. L'article 22 del Reglament obliga als beneficiaris dels fons a adoptar les mesures adequades per tal que la seva destinació s'ajusti al dret i, en particular, eviti fraus, corrupció i els conflictes d'interessos.

Per poder-se acollir a aquest programa el 27 d'abril de 2021 el Consell de Ministres va aprovar el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR). L'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, estableix les actuacions per definir, planificar, executar, seguir i controlar els projectes beneficiaris del PRTR. L'article 6 exigeix a tota entitat que participi en l'execució de les mesures del PRTR, l'obligació de disposar d'un “Pla de mesures antifrau” que garanteixi que els fons s'utilitzaran havent adoptat mesures adequades per prevenir-lo, detectar-lo i corregir-lo, així com per evitar la corrupció i detectar possibles conflictes d'interessos.

Amb aquests antecedents, es presenta el Pla de Mesures Antifrau de l'Ajuntament de Palafrugell amb els continguts següents.

1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. L'objecte d'aquest Pla és l'establiment de mesures de lluita contra el frau i la corrupció, i de detecció de conflictes d'interessos (en endavant Pla de mesures antifrau o Pla antifrau), en l'administració i gestió dels fons públics. Aprova un conjunt de procediments i actuacions que incidiran en l'actuació de l'Ajuntament. És també d'aplicació a organismes autònoms i a altres ens dependents de l'Ajuntament.

2. El Pla promou la sensibilització del personal de l'Ajuntament, amb independència de la seva naturalesa i vinculació, en contra de qualsevol pràctica que directament o indirectament pugui afavorir el frau i la corrupció. Es fa extensiu a col·laboradors externs, contractistes i proveïdors de béns i serveis.

3. El Pla és d'aplicació a tots els òrgans, unitats i personal, en totes les seves actuacions i procediments. Incideix de forma especial en les actuacions que es portin a terme en matèria de contractació pública, gestió del personal, atorgament de subvencions o ajuts i gestió pressupostària.

4. Les definicions dels conceptes relacionats amb la matèria es recullen a l'annex número 1.

2. Compromís de lluita contra el frau

1. L'Ajuntament es compromet a impedir i perseguir el frau, la corrupció i els conflictes d'interessos (en endavant el frau). Ho assumeix com una obligació principal a considerar en totes les actuacions. Juntament amb l'aprovació d'aquest Pla, s'ha aprovat una declaració institucional d'assumpció del compromís de lluita contra el frau, d'acord amb l'annex número 2.

2. Totes les persones que treballen a l'Ajuntament o al seu grup institucional i/o assumeixen funcions en el seu nom, han d'actuar amb honestedat i de forma íntegra, adoptant una actitud activa en contra del frau.

3. S'implementaran, es mantindran i revisaran regularment els procediments i els sistemes de control de prevenció del frau.

4. Es desenvoluparà un programa de formació sobre el frau i la corrupció. Es difondrà informació que ajudi a la sensibilització del personal, col·laboradors/es, contractistes i proveïdors/es.

5. S'elaborarà i adoptarà un codi ètic, en un procés participatiu i amb implicació de tot el personal. Tractarà, entre altres qüestions, del conflicte d'interès, dels obsequis, de l'obligació de confidencialitat i de les vies de denúncia en casos d'incompliment.

6. S'assignen a la Comissió Antifrau les funcions de prevenció, detecció i correcció del frau, segons es detalla a l'apartat 7.

7. Qualsevol cas de frau, o de possibilitat o intent de frau, de pràctica corrupta o col·lusòria, serà objecte d'una investigació exhaustiva. Si es detecten casos de frau, s'adoptaran mesures disciplinàries i, quan correspongui, accions legals.

8. En desenvolupament del Pla s'efectuaran les actuacions que es detallen en els apartats següents per a la prevenció, detecció, correcció i persecució del frau.

3. Mesures preventives

L'Ajuntament adopta mesures orientades a prevenir el frau, reduir-ne el risc i convertir-lo en residual.

3.1. Desenvolupament d'una cultura ètica

L'Ajuntament de Palafrugell disposa d'un Codi de Bon Govern aplicable a les persones membres de la corporació i alts càrrecs de l'Ajuntament, d'acord amb l'annex número 4. A la resta de personal municipal li és d'aplicació Codi de conducta de l'Estatut Bàsic dels Empleats Públics. Està previst l'elaboració d'un codi ètic, en un procés participatiu, i amb implicació de tot el personal.

L'Ajuntament promourà l'existència d'una cultura ètica d'actuació en tots els seus membres, realitzant totes les actuacions procedents per aconseguir aquesta finalitat: fomentarà valors com la integritat, objectivitat, rendició de comptes i honradesa i s'establiran codis de conducta, que preveuran expressament que no es toleraran i es perseguiran activament conductes constitutives de frau.

3.2. Formació i conscienciació

S'inclouran en el pla de formació cursos adreçats al personal i membres de la corporació que fomentin els valors de la integritat, l'objectivitat i la transparència. Els cursos formaran en la identificació i avaluació de riscos, l'establiment de controls i l'actuació a seguir en cas de detecció de frau.

3.3. Implicació de les autoritats i del personal de l'organització

1. Al personal que gestioni les actuacions d'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR):

- a) Se li recordarà la importància de complir els principis ètics enumerats a l'article 53 del Text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, del 30 d'octubre, així com l'obligació d'abstenir-se d'actuar en els casos indicats a l'article 23 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.
- b) En el cas dels alts càrrecs es recordarà l'obligació de complir estrictament els principis d'actuació que figuren a l'article 55.1 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, i el Codi Ètic dels alts càrrecs de l'Ajuntament de Palafrugell.
- c) Se l'informarà dels possibles conflictes d'interès i les maneres d'evitar-los. Signaran una declaració d'absència de conflicte d'interès (DACI) d'acord amb el model que figura a l'Annex núm. 2. En cas d'òrgans col·legiats la declaració es podrà formular a l'inici de la reunió, mitjançant declaració dels integrants de la que se'n deixarà constància a l'acta.
- d) Se l'informarà de les obligacions establertes al Codi ètic.

2. Els/les adjudicatari/àries de contractes no menors i les persones obtenedores d'ajuts i subvencions d'import a partir de 15.000,00€ (iva no inclòs) presentaran una declaració responsable sobre el compliment de les lleis anticorrupció i el seu compromís d'assumir com a pròpia la Política antifrau de l'Ajuntament.

3.4. Determinació clara de funcions

En l'atribució de funcions i permisos es vetllarà per garantir la identificació precisa de les persones intervinents i la traçabilitat de les actuacions. L'adopció d'aquestes mesures s'efectuarà en coordinació amb els responsables de l'arxiu i la gestió documental, de la seguretat informàtica i el/la Delegat/da de protecció de dades.

Correspon a la Comissió Antifrau l'aplicació i el seguiment del Pla Antifrau i de les mesures que hi conté.

3.5. Mecanismes adequats d'avaluació del risc

1. En el termini màxim de 12 mesos s'avaluaran els riscos i es revisaran els processos de treball i els protocols de les àrees responsables de la gestió pressupostària, la contractació pública i la gestió del personal. S'ampliarà a les principals àrees que atorguin subvencions o ajuts, i a altres àrees a proposta de la Comissió Antifrau.

2. En l'avaluació de riscos s'analitzaran els procediments on existeix més risc de frau, els casos en els què poden existir conflictes d'interessos, els resultats d'auditories o anàlisi de riscos anteriors i els casos de frau o d'irregularitats que s'haguessin produït. S'identificaran els llocs que han d'actuar amb un marge de discrecionalitat en la presa de decisions, verificant que existeix un mecanisme adequat de retiment de comptes.

3.6.Sistemes de control intern

1. Com a resultat de l'avaluació de riscos s'adoptaran les mesures i s'establiran els sistemes de control necessaris per reduir els riscos, preveient, quan sigui necessari, la coordinació i intercanvi d'informació amb altres organismes públics.

2. Per a l'execució dels PRTR es verificarà l'absència de conflicte d'interessos formulant consulta a la Base de Dades Nacional de Subvencions, al Registre Mercantil i altres fonts amb informació mercantil. Tot respectant el dret fonamental a la protecció de les dades personals, es faran les verificacions necessàries de les declaracions formulades pel personal. Es podran utilitzar eines d'avaluació de riscos, com la desenvolupada per la Comissió Europea (ARACHNE).

4. Mesures de detecció

Quan es constati l'existència d'un cas de frau, a proposta de la Comissió Antifrau, s'adoptaran les mesures correctives necessàries per revertir i corregir la situació el màxim possible. Les actuacions contra el frau s'iniciaran d'ofici o a partir de denúncia.

4.1.Alertes o banderes vermelles

L'Ajuntament mantindrà una relació d'indicadors de frau (banderes vermelles) i comunicarà els mateixos al personal en posició de detectar-los. Aquests elements són senyals que poden indicar que s'està produint una situació de frau a la qual es requereix una acció immediata per comprovar si efectivament és així i, si és necessari, adoptar alguna acció.

4.2.Canal de denúncies

1. Es crearà un canal de denúncia per tal que es pugui informar de sospites de frau. Fins que no sigui operatiu aquest canal, les denúncies es podran formular a través del correu denuncia-antifrau@palafrugell.cat. En qualsevol cas en les comunicacions i actuacions derivades de la denúncia s'ometran les dades relatives a la identitat de la persona denunciant, protegint-la de qualsevol represàlia o perjudici motivat per la denúncia.

2. La recepció d'una denúncia comportarà:

- a) L'anàlisi per a determinar si correspon admetre-la a tràmit.
- b) En cas de no admissió, la notificació motivada al denunciant, que podrà recórrer la decisió davant l'alcalde/ssa.
- c) En cas d'admissió, la Comissió Antifrau, requerirà informació a l'òrgan, unitat i persones intervinents i/o afectades, així com a testimonis i tercers afectats pels fets denunciats.
- d) La Comissió Antifrau emetrà un informe en el termini màxim d'1 mes des de la recepció de la denúncia o inici del procediment d'ofici, prorrogable de forma motivada per dos mesos, elevant-lo a l'alcalde/essa.
- e) L'alcalde/ssa, a la vista de l'informe, resoldrà i en donarà trasllat al denunciant i, quan l'expedient no sigui objecte d'arxiu, a l'Oficina Antifrau de Catalunya.

4.3.Sistema legal de control intern

Les mesures de control intern estaran exercides per l'activitat econòmic-financera mitjançant la funció interventora i el control financer i per les funcions legalment atribuïdes al Secretari o Secretària de l'Ajuntament.

4.4. Eines informàtiques o base de dades

S'utilitzaran les bases de dades que en cada moment estiguin a l'abast dels membres de l'Ajuntament com els Registres Mercantils, la Base Nacional de Dades de Subvencions (BNDS) i qualsevol altra.

5. Mesures de correcció

La detecció de possible frau, o la seva sospita fonamentada, comportarà la immediata suspensió del procediment que estigui afectat, i la realització de les actuacions oportunes per corregir la situació i recuperar els fons afectats.

1. Detectat un frau en l'atorgament de subvencions o en un procediment de contractació, la Comissió Antifrau, instarà a l'òrgan competent a efectuar els tràmits per, si s'escau, deixar sense efecte l'atorgament de les subvencions o la contractació, i recuperar, si fos el cas, els fons objecte de frau.

2. Coneguda la possible existència d'un conflicte d'interès, la Comissió Antifrau, demanarà a la unitat encarregada del procediment que informi de si considera que existeix aquest conflicte. A proposta de la Comissió, l'alcalde/essa podrà determinar que la persona afectada s'abstingui d'actuar el procediment en qüestió i adoptar altres mesures per corregir el cas, incloses mesures disciplinàries.

3. En cas de conflicte d'interès s'habilitarà el procediment per permetre a les persones interessades promoure la recusació seguint el procediment indicat a l'article 24 de la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

4. La constatació que s'ha produït un cas de frau, corrupció o conflicte d'interès comportarà que la Comissió Antifrau revisi els protocols de treball vinculats al cas, informant de les mesures a adoptar per evitar nous casos.

6. Mesures de persecució

La constatació que s'ha produït un cas de frau, corrupció o conflicte d'interès comportarà:

- a) La suspensió immediata del procediment en el cas que no estigués resolt.
- b) Informar dels fets i de les mesures adoptades a l'entitat decisora, o a l'entitat executora i altres institucions públiques intervinents en la gestió dels fons.
- c) La revisió de les actuacions que puguin tenir relació amb el cas constatat.
- d) La denúncia davant del Ministeri Fiscal, quan sigui procedent.
- e) La comunicació del cas, i de les mesures adoptades, a l'Oficina Antifrau, per al seu coneixement i valoració.
- f) La instrucció d'un procediment per conèixer amb el màxim detall els fets i les persones intervinents, per determinar-ne les responsabilitats i, si escau, incoar un expedient disciplinari.

7. Comissió Antifrau

1. S'assignen a la Comissió Antifrau les funcions d'execució i seguiment del Pla de Mesures Antifrau. La Comissió és un òrgan tècnic que assumeix la funció específica de prevenir, detectar i corregir el frau en tots els processos responsabilitat de l'Ajuntament o el seu grup institucional i proposar l'adopció de les mesures cautelars i correctores que corresponguin.

2. La Comissió Antifrau estarà composta per membres que ostentin funcions relacionades amb Govern Obert, Intervenció, Organització i RH, Secretaria, Serveis Jurídics i Tresoreria.

3. Es designaran els següents càrrecs:

- President: el Secretari de l'Ajuntament
- Vocals: 2 membres de Serveis Jurídics
 - 1 membre d'Intervenció
 - 1 membre d'Organització i RH
 - 1 membre de Tresoreria
- Secretaria: 1 membre de Govern Obert

4. La Comissió es reunirà amb periodicitat semestral i sempre que ho consideri necessari el/la president/a. La Comissió Antifrau podrà requerir l'assistència en les sessions que celebri de personal de qualsevol dels serveis municipals, d'acord amb la naturalesa dels temes que s'hi hagin de tractar.

5. En matèria de lluita contra el frau correspon a la Comissió:

- a) Impulsar i promoure la posada en pràctica de les mesures previstes en el Pla.
- b) Elaborar l'anàlisi de riscos de frau i revisar-lo regularment.
- c) Tramitar els procediments d'investigació de frau, a partir de denúncia o d'ofici en cas de sospita de frau.
- d) Analitzar i fer propostes sobre els casos de conflicte d'interessos.
- e) Proposar l'aprovació d'instruccions per al compliment dels objectius del Pla.
- f) Validar els models de documents necessaris per a la prevenció, detecció, correcció i persecució del conflicte d'interessos, el frau i la corrupció i la documentació de les actuacions relacionades.
- g) Organitzar accions de formació i sensibilització.
- h) Atendre consultes, observacions i suggeriments sobre continguts i aplicació del Pla.
- i) Vetllar per l'actualització del Pla i formular, si escau, propostes de modificació.

6. La Comissió avaluarà regularment les mesures antifrau adoptades i la seva efectiva aplicació. Elaborarà una memòria anual de la seva activitat que presentarà al Ple.

7. Seguiment i control periòdic del pla

El Pla de mesures antifrau s'ha de revisar i actualitzar cada any, o cada vegada que sorgeixen canvis en la legislació o altres canvis significatius en l'organització.

ANNEX 1. DEFINICIONS

FRAU

1. Pel que fa a despeses no relacionades amb la contractació pública, qualsevol acte o omissió relatiu a:

- l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin l'efecte d'apropiació indeguda o retenció infundada de fons o béns procedents o en nom del pressupost o pressupostos de la Unió administrats per la Unió.
- l'incompliment de l'obligació expressa de comunicar informació, tenir el mateix efecte, o
- l'ús indegut d'aquests fons o béns per a finalitats diferents d'aquelles per a les quals van ser concedits inicialment;

2. Pel que fa a les despeses relatives a contractes públics, almenys quan es cometin pel benefici il·lícit de l'autor o d'una altra persona, qualsevol acte o omissió relacionat amb:

- l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin l'efecte d'apropiació indeguda o retenció infundada de fons o béns procedents o en nom del pressupost o pressupostos de la Unió administrats per la Unió.
- l'incompliment de l'obligació expressa de comunicar informació, tenir el mateix efecte, o
- l'ús indegut d'aquests fons o béns per a finalitats diferents d'aquelles per a les quals van ser concedides inicialment i que perjudicarien els interessos financers de la Unió;

3. Pel que fa als ingressos diferents dels recursos propis de l'IVA, qualsevol acte o omissió relatiu a:

- l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin l'efecte de reduir il·legalment els recursos del pressupost de la Unió o els pressupostos administrats per o en nom de la Unió.
- l'incompliment de l'obligació expressa de comunicar informació, tenir el mateix efecte, o
- l'ús indegut d'una prestació legalment obtinguda, amb el mateix efecte;

4. Pel que fa als ingressos dels recursos propis de l'IVA, qualsevol acte o omissió comès en un règim fraudulent transfronterer en relació amb:

- l'ús o la producció de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets de l'IVA, que tinguin l'efecte de reduir els recursos del pressupost de la Unió.
- l'incompliment de l'obligació expressa de comunicar informació relativa a l'IVA, tenint el mateix efecte; o
- La presentació de declaracions correctes de l'IVA per dissimular fraudulentament l'impagament o la creació il·lícita d'un dret a la devolució de l'IVA.

CORRUPCIÓ ACTIVA

L'acció de qualsevol persona que promet, ofereix o concedeix, directament o a través d'una persona intermediària, un avantatge de qualsevol tipus a una persona al servei de l'Ajuntament, per a ella o per a una tercera persona, per tal d'actuar o abstenir-se d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o sigui susceptible de perjudicar els interessos financers de la Unió.

CORRUPCIÓ PASSIVA

L'acció d'una persona que, directament o a través d'una persona intermediària, sol·licita o rep avantatges de qualsevol tipus, per a si mateixa o per a terceres persones, o accepta la promesa d'un avantatge, per tal d'actuar, o s'absté d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de tal manera que perjudiqui o que perjudiqui els interessos financers de la Unió.

CONFLICTE D'INTERESSOS

Hi haurà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i l'objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal.

Tenint en compte la situació que motivaria el conflicte d'interessos, es pot fer una distinció entre:

Aparent conflicte d'interessos: es produeix quan els interessos privats són propensos a comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, però en última instància no es troba cap vincle identificable i individual amb aspectes específics de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o un impacte en aquests aspectes).

Potencial conflicte d'interessos: sorgeix quan una persona al servei de l'ajuntament o que resulti beneficiària de recursos públics té interessos privats de tal naturalesa que podria ser susceptible de provocar un conflicte d'interessos en el cas que hagués d'assumir certes responsabilitats oficials en el futur.

Conflicte d'interessos real: implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats del personal municipal o en el qual aquesta persona, empleada pública, té interessos personals que poden influir indegudament en l'acompliment de les seves funcions i responsabilitats oficials. En el cas d'una persona beneficiària, implicaria un conflicte entre les obligacions incorregudes a l'hora de sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats que puguin influir indegudament en l'acompliment d'aquestes obligacions.

Possibles actors implicats en el conflicte d'interessos:

- Persones empleades públiques que realitzen tasques de gestió, control i pagament i altres agents als quals s'hagin delegat algunes d'aquestes funcions.
- Aquelles persones beneficiàries privades, sòcies, contractistes i subcontractistes, les accions de les quals es financen amb fons, que puguin actuar en els seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el context d'un conflicte d'interessos.

ANNEX 2. DECLARACIÓ INSTITUCIONAL DE COMPROMÍS AMB LA LLUITA CONTRA EL FRAU I LA CORRUPCIÓ I LA PREVENCIÓ DELS CONFLICTES D'INTERÈS DE L'AJUNTAMENT DE PALAFRUGELL

I.- Antecedents.

Per mitigar els efectes econòmics de la pandèmia provocada pel virus SARS-CoV-2 als diferents països que integren la Unió Europea, s'ha posat en marxa un mecanisme d'inversió comunitària, que a nivell estatal va suposar l'aprovació del "Pla de Recuperació, Transformació y Resiliència (PRTR)" que es configura com un instrument d'inversió que determinarà l'adjudicació de fons als diferents nivells de l'Administració.

El 30 de setembre de 2021, es va publicar l' Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, que configura el sistema de gestió que hauran de dissenyar totes aquelles entitats del sector públic que percebin fons en execució del Pla. Dins d'aquest sistema de gestió, s'exigeix que s'implementin mesures destinades a prevenir el frau, així, s'estableix que *"tota entitat decisòria o executora que participi en l'execució de les seves mesures haurà de disposar d'un Pla de Mesures Antifrau que li permeti garantir i declarar que, en el seu àmbit d'actuació respectiu, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, la detecció i la correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos"*.

L'Ordre estableix a l'article 2.2, entre els principis o criteris específics, d'obligatòria consideració en la planificació i execució dels components del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, i per tant transversals en el conjunt del Pla, el de reforçar els mecanismes per a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interès, fixant-se un estàndard mínim que hauran de complir les entitats que intervinguin en l'execució del Pla.

Aquest Ajuntament sempre ha promogut l'actuació dels seus membres amb respecte a la legalitat i als principis ètics, amb una clara vocació de servei al ciutadà i d'actuació amb la màxima integritat, imparcialitat i honestedat. Per tal de reforçar i reafirmar aquest compromís amb la ciutadania, i complir escrupolosament les disposicions aprovades en relació a la gestió dels fons als quals s'ha fet referència, i als fons que gestiona l'Ajuntament en general, s'aprova aquesta política d' integritat i de lluita contra el frau i la corrupció, i la prevenció dels conflictes d'interès, que configurarà l'eix del Pla Antifrau del Consistori.

II.- Compromís amb la integritat pública.

L'Ajuntament de Palafrugell expressa el seu ferm compromís amb el manteniment d'un sistema d'integritat municipal, de forma que tots els processos, conductes i resultats de l'acció municipal responguin a la normativa vigent i als principis i valors ètics compartits. Per tal de consolidar aquesta cultura administrativa íntegra l'Ajuntament promourà i mantindrà tots aquells elements estratègics, instrumentals i organitzatius que resultin procedents, amb un continu procés de revisió i millora.

III.- Compromís reforçat amb la lluita contra el frau i la corrupció i la prevenció dels conflictes d'interès

Aquest Ajuntament es compromet, especialment, a lluitar contra el frau i la corrupció.

El frau és qualsevol acció o omissió intencionada relativa a l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, o l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tinguin per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons públics, o el desviament d'aquests fons amb fins diferents d'aquells per als quals van ser concebuts al principi.

La corrupció es defineix genèricament com l'abús de poder per obtenir beneficis de caràcter privat, i comprèn diversos delictes específics: prevaricació urbanística, prevaricació administrativa, infidelitat a la custòdia de documents i violació de secrets, suborn, tràfic d'influències, malversació, fraus i exaccions il·legals, negociacions i activitats prohibides als funcionaris públics i abusos a l'exercici de la seva funció, i corrupció a les transaccions comercials internacionals. Els actes fraudulents estan penats per la llei en funció del tipus, de la gravetat de l'engany o de la quantitat defraudada.

La corrupció i el frau, a més de les conseqüències econòmiques, tenen un efecte devastador a la reputació de les institucions i en la confiança de la ciutadania a la governança pública.

S'espera que tots els membres de l'Ajuntament assumeixin també aquest compromís, per tal de promoure una cultura que exerceixi un efecte dissuasiu per a qualsevol tipus d'activitat fraudulenta i que faci possible la seva prevenció i detecció, i desenvolupi uns procediments que facilitin la investigació del frau i dels delictes relacionats amb el mateix, i que permetin garantir que aquests casos s'abordin de forma adequada i en el moment precís.

Així mateix, es promouran procediments per a la declaració de les situacions de conflictes d'interès, enteses com a aquelles en que l'exercici imparcial i l'objectiu de les funcions d'una persona es veu compromès per motius familiars, sentimentals, d'afinitats polítiques, interessos econòmics o qualsevol altre tipus d'interès.

IV.- Avaluació dels riscos.

L'Ajuntament realitzarà una avaluació de l'impacte i probabilitat del risc de frau en els processos clau de la gestió de fons públics; així com la seva revisió periòdica, i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal.

V.- Adopció de mesures efectives.

L'Ajuntament definirà i implementarà:

- mesures preventives adequades i proporcionades, ajustades a les circumstàncies concretes, per tal de reduir el risc residual de frau a un nivell acceptable;
- mesures de detecció ajustades a les senyals d'alerta, definint el procediment per a la seva aplicació efectiva;

- mesures correctives pertinents per quan es detecti un cas sospitós de frau, amb mecanismes clars de comunicació de les sospites de frau;
- i, finalment, es preveuran processos adequats pel seguiment dels casos sospitosos de frau i la corresponent recuperació dels fons que s'haguessin disposat fraudulentament, així com la revisió dels processos, procediments i controls relacionats amb el frau efectiu o potencial.

Així mateix, es mantindran amb caràcter específic procediments relatius a la prevenció i correcció de situacions de conflictes d'interès.

Finalment, es definiran els procediments oportuns per tal que -en cas de que es detecti un potencial cas de frau o es tingui una sospita fundada- l'Ajuntament procedeixi a suspendre el procediment afectat i notificar aquesta circumstància, en el termini de temps més breu possible, a las autoritats interessades i als organismes afectats en la realització de les actuacions i revisar tots els projectes o línies d'actuació que hagin pogut estar exposades al mateix; així com comunicar, si s'escau, els fets a les Autoritats Públiques competents, a l'Oficina Antifrau de Catalunya (OAC), al Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA) per a la seva avaluació i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude, i denunciar els fets, si escau, al Ministeri Fiscal.

VI.- Notificació del frau.

L'Ajuntament mantindrà els canals de comunicació i procediments per a notificar els casos de frau, i qualsevol notificació es tractarà amb la més estricta confidencialitat, protegint al personal que notifiqui qualsevol irregularitat o sospita de frau, per a evitar represàlies.

ANNEX 3. Declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI)

Declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI)

Expedient:

Contracte/subvenció.

A fi de garantir la imparcialitat en el procediment de contractació/subvenció a dalt referenciat, el/s a sota signant/s, com a participant/s en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara/declaren:

Primer. Estar informats/des del següent:

1. Que l'article 61.3 "Conflicte d'interessos", del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE) estableix que "existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal.

2. Que l'article 64 «Lluita contra la corrupció i prevenció dels conflictes d'interessos» de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, té la finalitat d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir-ne la transparència en el procediment i assegurar la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors.

3. Que l'article 23 «Abstenció», de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, estableix que s'han d'abstenir d'intervenir en el procediment «les autoritats i el personal al servei de les administracions en els qui es donin algunes de les circumstàncies assenyalades a l'apartat següent», sent aquestes:

- a) Tenir interès personal en l'assumpte de què es tracti o en un altre en la resolució del qual pogués influir la d'aquell; ser administrador de societat o entitat interessada, o tenir qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.
- b) Tenir un vincle matrimonial o situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats interessades i també amb els assessors, representants legals o mandataris que intervinguin en el procediment, així com compartir despatx professional o estar-hi associat per a l'assessorament, la representació o el mandat.
- c) Tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones esmentades a l'apartat anterior.
- d) Haver intervingut com a pèrit o com a testimoni en el procediment de què es tracti.
- e) Tenir relació de servei amb persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos darrers anys serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc.

Segon. Que no es troba/en incurs/sos en cap situació que pugui qualificar-se de conflicte d'interessos de les indicades a l'article 61.3 del Reglament Financer de la UE i que no concorre a la seva persona o persones cap causa d'abstenció de l'article 23.2 de la Llei 40/2015, de 1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic que pugui afectar el procediment de licitació/concessió.

Tercer. Que es compromet/n a posar en coneixement de l'òrgan de contractació/comissió d'avaluació, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos o causa d'abstenció que doni o pogués donar lloc al dit escenari.

Quart. Conec que, una declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostrï que sigui falsa, comportarà les conseqüències disciplinàries/administratives/judicials que estableixi la normativa aplicable.

(Data i signatura, nom complet i DNI)

ANNEX 4. Codi de conducta dels alts càrrecs de l'Ajuntament de Palafrugell

Índex

1. Introducció
2. Objecte
3. Àmbit subjectiu
4. Principis ètics i de bon govern
5. Normes de conducta dels alts càrrecs
6. Mecanismes de control
7. Règim sancionador
8. Aprovació, vigència i revisió del codi

1.Introducció

La Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern estableix que els ens locals han d'elaborar un **codi de conducta** de llurs alts càrrecs que concreti i desenvolupi els principis d'actuació establerts en aquesta llei, n'estableixi altres d'addicionals, si escau, i determini les conseqüències d'incomplir-los.

Mitjançant aquest codi, l'Ajuntament de Palafrugell dona compliment al mandat previst en l'article 55.3 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

2.Objecte

Aquest codi té dos **objectius** fonamentals:

- Establir els **principis ètics** que han de guiar l'actuació dels alts càrrecs dels ens locals i les **normes de conducta** que se'n deriven.
- Determinar els **principis de bon govern** que han de servir per fomentar una millor actuació dels ens locals.

3.Àmbit subjectiu

El present codi és d'aplicació directa als alts càrrecs de l'àmbit de l'Ajuntament de Palafrugell i als dels seus organismes autònoms. Als efectes del codi tenen condició d'alts càrrecs:

- Els membres de la corporació, en la seva condició de representants electes.
- Els titulars d'òrgans superiors i directius, segons la definició de la normativa en matèria de règim local. Entenent com a tals aquells que són nomenats com a personal eventual o càrrecs de confiança.
- Els titulars o membres dels òrgans de govern i càrrecs directius dels organismes autònoms.

Els alts càrrecs de l'Ajuntament de Palafrugell que actuïn com a representants de l'ens en la resta d'ens dependents i vinculats tals com consorcis, entitats públiques empresarials i fundacions promouran la seva adhesió a aquest Codi de Conducta.

4.Principis ètics i de bon govern

Principis ètics

Les persones subjectes a l'àmbit d'aplicació d'aquest codi han d'actuar, en l'exercici de les seves funcions, d'acord amb els principis ètics següents:

- Respecte als **drets fonamentals** i les **llibertats públiques**.
- **Integritat i exemplaritat** com a criteris essencials en l'exercici del seu càrrec i en benefici exclusiu dels interessos públics.
- **Igualtat de tracte** de totes les persones i la no-discriminació per raons de naixement, ètnia, gènere, opinió, diversitat funcional o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
- **Imparcialitat, independència i neutralitat**, garantint les condicions necessàries per a una actuació independent i no condicionada per conflicte d'interessos.
- **Responsabilitat i professionalitat** en les seves actuacions.

Principis de bon govern

- Satisfacció de l'**interès públic general**: actuar amb l'objectiu d'aconseguir la satisfacció dels interessos generals de la ciutadania, que es fonamenta en la imparcialitat i l'interès comú.
- **Transparència i rendició de comptes**: treballar per garantir la transparència de les actuacions i decisions de l'Ajuntament i retre comptes a la ciutadania de les decisions i actuacions administratives que s'adoptin per garantir el dret de la ciutadania a una informació accessible i comprensible.
- **Participació**: facilitar mecanismes de participació a amb tots els municipis i altres ens locals de la demarcació de Girona, i tenir en consideració les seves aportacions en l'adopció i la presa de decisions, així com en la introducció de mecanismes d'avaluació dels serveis i les polítiques públiques.
- **Qualitat**: assegurar la qualitat dels serveis que són competència de l'Ajuntament per garantir el compliment dels seus compromisos, tant pel que fa al procés com al resultat.
- **Accessibilitat i simplificació**: impulsar una administració accessible i receptiva a les peticions de les persones, mitjançant l'ús d'un llenguatge administratiu clar i comprensible i garantir l'equitat en l'accés als serveis, als recursos i a la informació sobre les matèries o els assumptes que els usuaris tinguin dret a conèixer, respectant sempre la protecció de dades i el dret a la privacitat.
- **Agilitat, eficàcia i eficiència**: actuar amb proporcionalitat, garantint el bon ús dels béns públics de l'Ajuntament, i respondre amb agilitat les necessitats dels municipis i de la ciutadania.
- **Col·laboració i coordinació interadministrativa**: establir mecanismes de coordinació entre les administracions, i cercar i implantar fórmules d'integració d'informació i serveis.
- **Modernització i millora contínua**: impulsar la modernització i la millora de la gestió contínua de l'Administració Local, de manera que s'orienti a satisfer les necessitats de la ciutadania i s'incrementi la qualitat dels serveis.

Desenvolupament d'una **cultura ètica** en l'organització de l'Ajuntament de Palafrugell, que incorpori el vessant ètic en el seu desplegament normatiu i competencial, així com en la prestació dels serveis.

5. Normes de conducta dels alts càrrecs

Compromisos generals

- Exercir les funcions encomanades amb **objectivitat i veracitat**. No difondre falsedats ni utilitzar-ne com a fonament de la pròpia actuació.
- Formular, a l'inici del mandat i/o del nomenament, la **declaració de béns i drets patrimonials** i de les activitats que es desenvolupen en el moment del nomenament. Aquesta declaració s'ha d'actualitzar en qualsevol moment del mandat

sempre que variïn les circumstàncies o els fets, així com a la finalització o cessament del mandat. Aquest compromís s'entén sens perjudici del compliment de les obligacions establertes en matèria d'incompatibilitats.

Compromisos en relació amb els conflictes d'interessos i grups d'interès

Existeix **conflicte d'interès** quan concorren interessos públics i privats de tal manera que els interessos privats poden interferir negativament en l'actuació independent, objectiva, imparcial i honesta en l'exercici de les funcions i en la presa de decisions públiques.

Davant d'aquestes situacions, les persones subjectes a l'àmbit d'aplicació d'aquest codi han de seguir els principis següents:

- Actuar amb **independència** i sense condicions per conflicte d'interessos públics i/o privats, amb objectivitat i imparcialitat, sense prejudicis ni favoritismes.
- **Abstenir-se de participar** en els assumptes que tinguin un interès personal, directe o indirecte, i també d'utilitzar el seu càrrec i/o les prerrogatives institucionals per atorgar-se, a si mateixes i/o a terceres persones, qualsevol tipus de benefici, ni dur a terme cap tipus d'activitat privada que, directament o indirectament, entri en col·lisió amb els interessos públics.
- **No acceptar regals**, donacions de particulars o tractes avantatjosos de cap classe de particulars i d'entitats públiques o privades, fora d'aquells regals de cortesia que, sense depassar les quanties i els usos habituals, socials o protocol·laris, li siguin lliurats.
En altre cas s'hauran de retornar o lliurar a l'Alcaldia que establirà l'ús que se'n farà, i que ho publicarà al portal de transparència especificant el bé o regal acceptat, l'entitat o particular que l'ha lliurat i la seva destinació final.
- Acceptar només **invitacions per a esdeveniments, celebracions i altres** que estiguin relacionats amb el seu paper institucional. En tot cas, es publicaran al portal de la transparència les assistències que realitzin en representació de l'entitat, amb especificació del dia i l'objecte de l'acte i l'entitat que lliura la invitació.
- Acceptar només el **pagament de viatges**, desplaçaments i allotjaments per part d'altres administracions públiques o d'entitats públiques dependents d'aquestes, universitats o entitats sense ànim de lucre, quan hagin d'assistir convidades oficialment **per raó del càrrec** a una activitat relacionada amb les seves responsabilitats. No han d'acceptar el pagament de viatges, desplaçaments ni allotjaments per part d'una empresa privada ni d'un particular. Qualsevol invitació s'ha de fer pública, amb esment de l'entitat, persona física o jurídica, el lloc i el motiu de la invitació.
- Fer ús de **criteris objectius en la presa de decisions**, especialment en l'execució pressupostària, la concessió d'ajuts i subvencions, la contractació pública i la selecció de personal, i garantir que els processos es desenvolupen d'acord amb els principis de transparència, legalitat, publicitat, imparcialitat i objectivitat, incorporant-hi criteris de sostenibilitat i igualtat de gènere.
- **Publicar**, en el portal de la transparència, **les entrevistes**, reunions o similars que mantinguin amb persones físiques o jurídiques que siguin considerades grups d'interès, d'acord amb el que preveu la Llei 19/2014 de transparència, accés a la informació i bon govern i la normativa de desplegament.

Compromisos en relació amb la ciutadania

- **Proporcionar tota la informació** derivada de les actuacions en l'exercici de les seves funcions i competències, mantenint únicament el secret o la reserva en els casos en què la Llei exigeixi la confidencialitat o en els que puguin resultar afectats drets o interessos de terceres persones, d'acord amb la normativa d'aplicació.
- **Mantenir la confidencialitat** i reserva respecte de la informació obtinguda per raó del càrrec, sens perjudici de les obligacions derivades de la normativa de transparència, i, en tot cas, sense obtenir cap avantatge propi ni aliè.
- **Gestionar els recursos** públics d'acord amb la legalitat pressupostària i les finalitats per a les quals s'han concebut, facilitant la **rendició de comptes**, i en compliment de l'obligació de respondre de les actuacions pròpies i de les dels òrgans que dirigeixen.

Dissenyar estratègies i iniciatives que promoguin **el diàleg i la convivència** entre la ciutadania i facilitar la seva participació en la presa de decisions a través d'instruments de participació i col·laboració ciutadana en els assumptes públics.

6.Mecanismes de control

Funcions de la comissió de Règim Interior

La comissió informativa que assumeixi les competències en matèria de règim interior actuarà com un **mecanisme de control intern** que vetllarà pel compliment del codi.

Les **funcions** d'aquesta Comissió seran:

- Formular **recomanacions** i propostes de millora.
- Vetllar per l'**actualització** del codi i efectuar propostes de modificació del seu contingut.
- Promoure la **difusió** i el coneixement del codi.

Comissionat d'ètica pública

El comissionat d'ètica pública de l'Ajuntament de Palafrugell és un òrgan unipersonal designat pel Ple que actuarà amb autonomia per exercir les següents funcions:

- Resoldre **dubtes** referents a la interpretació i aplicació del codi.
- Rebre **queixes i denúncies** en relació amb la conducta ètica dels alts càrrecs i donar-los el tràmit que correspongui en cas d'incompliment del codi, elevant una proposta de resolució a la comissió de règim interior.
- Emetre un **informe** anual de l'activitat referent al mecanisme de control intern, que es farà públic a través del portal de la transparència.

El Reglament Orgànic Municipal regularà l'estatut d'aquest òrgan.

7.Règim sancionador

El règim sancionador aplicable als alts càrrecs, en cas d'incompliment de les normes d'aquest codi, és el que s'estableix la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

8.Aprovació, vigència i revisió del codi

Aquest codi s'aprova per acord del Ple de 30 d'octubre de 2018 i es mantindrà vigent mentre no se n'aprovi expressament la seva modificació o derogació.